

Japanesarar óttast Moskva-kapping

Meðan kinesarar mægluga kunnu gerast góðir kundar, er vandi fyri, at russar stjála marknað-irnar í Suðureysturasíu

Australska blaðið »Canberra Times« sigur, at um Japan ikki er sinnað at venda sær móti Peking, er bara eitt stórveldi í hesum leikum, sum er ført fyri at gera nakað við Kína — tað er Sovjet.

Tað hava fleiri ferðir gingið tey tíðindi, at russiska bjørnin hevði hug at leita til heitari havleiðir. Sovjettiska flotahermegin í Miðalhavinum hevur skundað undir hesi tíðindi, eitt nú tey tíðindini, at Sovjet hevur í hyggju at tryggja sær flotamiðstöðina í Aden, sum bretar eru rýmdir frá.

Tað hevur eisini verið sagt, at Sovjet hevur havt vónir um at vissa sær eina flotamiðstöð í Indiu. Í øllum fornum hevur Sovjet nú ein fittliga stóran herflota í Stillahevinum.

Meira vandamikið fyri Japan er tann veruleiki, at Sovjet á økonomiska og diplomatiska økinum hevur gjørt stór framstigi í Suðurasíuleiðini.

Sovjet stendur longu sterkt í Indonesíu og er tað landið, ið hevur latið Indonesíu fingið flestu vápnini, eins og tað hevur tryggjað sær soluna av eykalutum.

Viðari hevur Sovjet gjørt stór framstigi í Malaysíu og á Filipsoyggjunum. Sovjet hevur undirritað handilsáttmálur við bæði londini og fingið í lag diplomatiskt samband við Malaysíu.

Hetta gevur Japan ivaleyst nakað at hugsa um. Tá Japan hevur steðgað við at fylla uppi tómrúmið eftir at bretar og

amerikumenn spakuliga hava otað seg burtur úr økinum. Tá teir ikki hava gjørt tað, er tað av teirri orsök, at teir vóna at fáa teir hundradir av miljónum kinesarum til góðar kundar, sjálvt um »mentunnarkollvelt- ingin« minkaði stórliga um samhandilin.

Hinvegin er eingin orsök hjá Japan at vænta, at russar gerast

góðir kundar, tí Sovjetsamveldið er eitt væl industrialiserað land, ið roynir at tryggja sær marknaðir fyri sínum handils- vörum — ikki minst í Suðureysturasíu.

Tað er orsök at trúgva, at Japan vil arbeiða fyri, at halda Sovjet burtur so væl sum tað nú einaferð ber til, og at tað tí verður neyðugt hjá Japan at fara undir at økja um hermegin. Japan vil tá beinleiðis venda sær móti sovjettiska vandanum, meðan hini eystur- asiatisku londini fara at dubba seg móti vandanum frá Peking.

LESID SOSIALIN

Norðoya Sparikassi

telefon 5360 — stovnaður 1919 — telefon 5360

Renta av innistandandi peningi:

6 mánaða uppsøgn	6 % p. a.
3 mánaða uppsøgn	4½ % p. a.
vanlig konti	3¼ % p. a.
kekk-konti	1½ % p. a.

Avgreiðslutíð:

vanligir gerandisdagar kl. 10-12 og kl. 13.30-15.30
og leygardag kl. 9.30—12.00

Deildir:

Leirvíkar Sparikassi telefon 70

Avgreiðslutíð: týsdag og friggjadag kl. 15.30-17.00.

Sparikassin í Norðdep. i telefon 30

Avgreiðslutíð: týsdag og hósdag kl. 15-16.30

FØROYA SPARIKASSI

Stovnaður 1832

Av innsettum peningi verður renta latin á henda hátt:

6 mánaða uppsøgn	5½ % p. a.
3 mánaða uppsøgn	4½ % p. a.
Uttan uppsøgn	3¼ % p. a.
Kekk-konti	1½ % p. a.

Opin hvønn dag kl. 10-12³⁰ og 14-15³⁰
Leygardag kl. 9³⁰-12
Telefon 1400

Deild:
NORÐSTREYMOYAR SPARIKASSI
VESTMANNA — Telefon 93

Opin mánadag kl. 4-6, týsdag, mikudag
og hósdag 10-12 og 2-4, friggjadag kl. 4-6
og leygardag kl. 10-12.

Vøggugávur

Hvørt nýføtt barn í Føroyum fær frá sparikassanum í føðingargávu eina

SPARIKASSABÓK UPPÁ 10 KR.

Henda vøggugáva verður eftir ynski foreldranna insett í:

FØROYA SPARIKASSA
NORÐOYA SPARIKASSA ella
SUÐUROYAR SPARIKASSA

Skúlasparing við sparimerkjum

— SPARIÐ Í SPARIKASSUNUM —

Gullykilin

Út er komin bók, ið Chr. Høj, lærari á Strøndum hevur skipað fyri. Hetta eru smásøgur fyri børn, flest allar týddar, flestu úr donskum, aðrar úr enskum ella øðrum málum.

Chr. Høj er vælkendur í Føroyum, sum rithøvundur til fleiri bókur við kristnum innihaldi. Fyrr hevur hann latið úr hondum bókurnar »Livsmyndir úr Halgubóke« I, II, og III og »Barnasøgur« og er nú komin fimta bók hansara, hetta er Gullykilin, ið sum fyrr sagt er savn av smásøgum fyri børn.

Torført at meta um virði av eini tilikari bók, tað eru jú altíð ymiskar hugsanir um barnaupplating og tað ávirkan ið bókur hava á børn. Tá ið henda bók er skrivað einum »pietistiskum kristnum« sjónarmiði fyri eyga, er tað ikki lætt at siga, um hon hevur góða ella skaðliga ávirkan á børnini.

Tað er nógur dentur lagdur á, hvørja ávirkan hon hevur, lýst út frá teimum moralsku hugsjónunum hjá heimamissionini. Eg ivist í, at júst hetta yvir-

góða, ið lýst verður í bókini, hevur nakra gagnliga ávirkan á børnini, tí soleiðis er verðin ikki. So hetta, um tað, at ganga runt og siga frá takksemi sínum, fyri Gudi og hvørjum manni, ikki ger børnini, og seinni tey vaksnu, til innan- tómar hyklarar. Tað er nakað óveruligt yvir øllum søgunum, ein kensla av, at hetta als ikki kemur fyri í veruleikanum, tað ið fyrirferst í søgunum.

Tað er rett, at vit eiga at læra børnini, hvat ið er rangt og rett, men tað skeiva nýstist als ikki at vera synd, tað er ein spurningur, um hesin óttin fyri tí, sum fólk og trúarbólkar gera til synd, ikki fer at fylgja barninum frá barnaárunum og altíð livið ígjøgnum. Tey verða ong- an fri og óheft av teimum ræðu- ligu góðu fyrmyndunum frá barnaárunum. Tey liva í ótta fyri synd, ið als ikki er synd.

Chr. Høj

GULLYKILIN
Heimamissionsforlagið.
Kostnaður 20 kr.

Hans M. Debes áttati

I Oyggjaskeggja skriar J. Nielsen: Hin 5. desember í ár fylti ein væl kendur Keypmannahavnar føroyingur Hans Marius Debes, skreddaramestari, 80 ár.

Hans M. Debes er borin í heim við Gjógv. Hann er úr góð um bergi brotin. Systir Lukas Debesar, Eilin, giftist við Peder Hellesen úr Viborg; synirnir hjá teimum vóru doyptir Pedersen Debes, og hetta eru zettarfólk Hans M. Debesar.

Sekstan ára gamal fór Hans M. Debes burtur at læra. Hann starvaðist í nokur ár í teim mest kendu virkjunum í Keypmannahavn, sum t.d. Illum og Magasin du Nord, og nam hann har tann kunnleika, sum hevur gjørt hann til tann mann, hann er í dag.

Livs virkið sitt fekk Debes í Havn. Har starvaðist hann um leið 30 ár, og eg minnst, at eg sum smádrongur hoyrði fólk í Sandvík taka til, hvussu snótligir teir føroysku búnaðir vóru, sum Hans M. Debes læt úr hondum.

Tá ið ein skal skriva nokur orð um Hans M. Debes, so kemur ein fyrst at hugsa um bókurnar við bindingarmynstrum, sum hann hevur greitt úr hondum.

Hin fyrsta bókini kom út í 1932, og hin seinra í 1949. Tá ið hin fyrsta kom út, segði Maria Mikkelsen: Hetta verður eitt klassiskt verk, og tá ið seinra kom út, segði hon, at bókini var eitt bragd. Annars hava fleiri kendir menn givið bókunum eitt frálíkt ummæli. Mads Jakobsen, bókavørður, segði: Hetta er hin føroyska litprentaða bókini, og vil hon eina ferð verða lika so væl kend og eins hátt mett, sum Lukas Debesar bók »Faroe et Færoa Reserata«, ið er Føroya fyrsta bók.

Rasmussen, doktari á Eiði, skriar m.a. um »Føroysk Bind ingarmynstur«. Man tog nu disse mønstre i brug på ny, og det på en måde som må afveje

alle den største beundring. Og seinri í sama ummæli: Hans borg er en mærkepel, ikke blot i den færøske hjemmestrikning, men også i den færøske klæde- dragts historie. Og Konoy, kennari í Gøtu, tók so til: Debes hevur gjørt øll mini skúla- børn rundt (tey gomlu har heima kallaðu viðhvort mynstr- ut fyri rundut).

Tað er einki at ivast í, at Hans M. Debes við hesum bókum hevur skapað eina renu- sansu fyri binding av mynstr- utum pløgum, ikki bert í Føroyum og hinum Norðanlond- unum, men kring allan heimin. Bóð hevur verið sent eftir hini litprentaðu bókini úr Onglandi, Týsklandi, Frankariki, Ameri- ku, ja, lika úr New Zealandi.

Umframt bindingarmynstrini, so hevur Hans M. Debes fingist nóg við at vinna liting úr plantum, og man hann eisini á hesum økinum vera hin kón- asti í Føroyum, og tað sama kann sigast um hann sum posta linsmálara.

Men tað sum føroyingar í dag helst minnst Hans M. Debes fyri, er hansara kunnleiki til søgu og føroyska folkloru. Debes er hin føroyski bygdamaður in, uppvaksin saman við royk- stovmentanini, tá ið fólk dug- du at siga frá, og eg taki meg ikki aftur í, at siga, at tað er eingin núlivandi føroyingur, sum dugir betur at siga frá enn Debes. Tað gevur at bita, tá ið tey har heima vistu, at Debes kom í útvarpið, sat hvørt barn uppi fyri at hoyra hann.

Aftan á annan heimsbardaga flutti Hans M. Debes til Keypmannahavnar. Her hevur hann so livað livskvøld sitt, og vit sum kenna hann, og eru góð við hann, biðja Harran geva honum eitt langt livskvøld.

Hjartaliga tilkukku við teim áttati. Árin bert tú væl, kettur, fattur og skilagóður, sum ein unglingi. Johan Nielsen.